

Detta verk är licensierat under Creative Commons Erkännande-Ickekommersiell-Inga bearbetningar 2.5 Sverige licens. För att se en kopia av denna licens, besök <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/se/> eller skicka ett brev till Creative Commons, 171 Second Street, Suite 300, San Francisco, California, 94105, USA. Material som publiceras i Merdeka & ÖsttimorInformation kan också publiceras i <http://www.globalarkivet.se>.

Utfasning av svenskt bistånd till Östtimor

Detta var temat för Östtimorkommitténs medlemsmöte som hölls på Slottsgatan 2 i Solna den 9 november. Talare var Eva Atterlöv Frisell från Sida som sedan några månader tillbaka arbetar med Östtimor och besökte landet i oktober. Landets oljeintäkter förvaltas i en fond uppbyggd efter norsk modell. Det sker en utveckling i Östtimor bland annat när det gäller infrastruktur, om än från ett mycket lågt utgångsläge.

Förbättringarna syns dock knappast på landsbygden. Och det finns alltså stora utvecklingsbehov kvar att uppfylla.

År 2012 blir ett mycket viktigt år för landet i och med att presidentval ska hållas preliminärt i mars och parlamentsval i juni-juli. Därtill kommer att det är tio år sedan självständigheten. Och under året ska UNMIT, som omfattar 1.600 man, dras tillbaka från ett land där FN:s närvaro starkt påverkar ekonomin. Sammantaget innebär detta att det i Östtimor finns blandade förväntningar om vad det nya året kommer att innebära för landet – FN:s tillbakadragande kan bli kännbart för ekonomin.

Biståndsutfasning

Utfasningen av det svenska bilaterala biståndet ska vara slutförd i december 2013. De stöd som kanaliseras via UNDP och UNICEF kommer att bestå under utfasningsperioden. Under 2010 ersattes samarbetsstrategin för Östtimor av en utfasningsplan som sträcker sig till december 2013. Sverige stöder nu arbete för demokrati och mänskliga rättigheter (MR) via UNDP genom fyra olika kanaler medan stödet till utbildningen går via UNICEF.

- För det första ges ett brett stöd till rättsväsendet

Fortsättning på sidan 3

Fortsättning från sidan 1

med syfte att utbilda timoreser till åklagare, domare och försvarare, vilket är en uppgift som tar tid. Rättssystemet måste bli etablerat runtom i landet.

- För det andra ges stöd till parlamentet för att främja kapacitetsutveckling. Språkfrågan i landet är komplicerad: i vilken utsträckning ska man använda portugisiska eller tetum? Portugisiska dominerar nu och inom rättsväsendet tar översättning mellan språken stora resurser i anspråk. Bahasa Indonesia, som många människor kan, väntas få mindre betydelse på sikt.
- För det tredje stöder Sverige uppbyggnaden av ett valsystem som inkluderar de två nationella valmyndigheter som kommer arrangera nästa års val. Det gäller att information inför valet når ut till

landsbygden och inte bara stannar i huvudstaden Dili. Att engagera kvinnor ingår också i stödet.

- För det fjärde går stödet till att bygga upp en ombudsmannafunktion. Nu kommer det in cirka tio anmälningar per vecka som gäller landets styre eller MR-frågor. Arbete pågår för att nå ut till kvinnor.

Sverige var 2003-2009 den dominerande givaren av stöd till utbildning förmedlad av UNICEF och står även idag för 70% av stödet. Av Östtimors budget går 7% till utbildning. De få högskoleutbildade har goda möjligheter att få arbete inom landet. UNICEF:s arbete omfattar bl.a. utbildning av lärare och utveckling av läroplaner för grundskolor. Ett stort problem i Östtimor är de många arbetslösa ungdomar som riskerar att dras med i

Fortsättning på sidan 8

Fortsättning från sidan 3

våldsgång. Det finns ett International Training Program för att timoreser på nyckelposter ska kunna få utbildning under tre veckor i Sverige i bland annat mänskliga rättigheter. För några månader sedan var sex-sju timoreser

inbjudna till Sverige via Sida, en verksamhet som kommer att fortsätta trots utfasningen. Under 2011 omfattar det svenska stödet till de fem uppräknade områdena 29 miljoner kronor och åren 2012-2013 15 miljoner.

Gabriel Jonsson
